

lysninger blive fornødne. Naar vi komme til det Punkt, maa jeg afvige fra den Anskuelse, den sidste ærede Taler udtalte; thi saa bliver der i Reglen ikke Spørgsmaal om at bevilge, som han har yttret efter Omstændighederne, men om at optage Qvæstioner til formelig Kjendelse, og, efterat saadan er affagt af Dommeren, vil Udsaldet af den hyppigt bane Veien for Udsættelser for at faae en Mængde yderligere Oplysninger. Naar det specielt er blevet udhævet med Hensyn til Ansøgninger om fri Proces, at Vedkommendes Erklæringer her væsentlig, fremfor i andre Tilælde, vilde kunne være af Indflydelse, saa vil jeg tillade mig at henpege paa, at det Moment, hvorpaa dit dog egentlig her kommer an, er, hvorledes en Sags faktiskke Beskaffenhed er i Forbindelse med den Omstændighed, om Vedkommende er trængende til at kommes til Hjælp paa den Maade; men det er i Reglen to Omstændigheder, der ligge saaledes for Dagen, at der ikke let kan være Spørgsmaal om nogen urigtig Dpfattelse deraf fra Dyrighedens Side, eller ialtsald Fristelser til at lægge Skjul paa noget, som hører til Gjenstanden for Erklæringen.

J. F. Petersen: Det forekommer mig, at den høitærede Indenrigsminister har reist en Qvæstion, der ikke ganske hører ind under Discussionen om Loven i sin Heelhed. I det Dieblik Lovforslaget, for dette Things Vedkommende, har erholdt sin endelige Form, forekommer det mig, at der ikke med Nytte kan være Tale om Andet end enten dets Antagelse eller dets Forkastelse. Da jeg ønsker hele Statsstyrelsen saa gennemgigtig som muligt, da jeg ingen Under er af det Hemmelighedsfulde; det Forborgne, allermindest i Forhold, som de, hvormom der her Tale, saa skulde jeg meget ønske, at dette Forslag maatte blive ophøiet til Lov. Alle de Grunde, som der, saavel paa denne som paa den forrige Rigsdag ere blevne fremsatte, for at bevise, at dette Forslag ingen Nytte vilde bringe, have ikke kunnet forandre min Overbeviisning om, at det Modsatte vil være Tilfældet, at det for Folket i Almindelighed vil være en nyttig og ikke lidet betryggende Foranstaltning. Jeg maa

tilstaae, at jeg har den Tro, at der gives Embedsmænd, der i en væsentlig Grad mangle det Retssind og den Upartiffhed, som man maatte ønske disse styrende Mænd i Bestdelse af, og, selv om dette maatte være feilagtigt, selv om det ikke maatte være Tilfældet, saa staaer det dog fast, at Embedsmænd kunne feile, og meget ofte feile, paa Grund af et utilstrækkeligt Kjendskab til Forholdene i mange af de Sager, som de, i Embedsmæssig, have en, om ikke afgjørende, saa dog meget stor Indflydelse paa. Derfor, saalange et Lovbud som dette ikke eksisterer, saalange den lovgivende Magt lader en Lovbestemmelse bestaae, der maa være forhadet over det hele Land, fordi den paa en skjult og høist betænkelig Maade lægger den Enkeltes Vee og Vel i Haanden paa selve de underordnede Embedsmænd, saalange kan jeg ikke skjonne rettere, end at Folket finder sig under et Slags Værgemaal, der danner en gret Modsetning eller ialtsald staaer i en ringe Harmonie med de Retligheder, som vor Forsætning hjemler Landets Borgere. Her er so Tale om i sjernefte Henseende at indskrænke Embedsstandens lovlige Myndighed; her i dette Lovforslag er der kun Tale om, saavidt muligt, at sikkre Borgerne imod en vilkaarlig Behandling, og, vel at mærke, mod en vilkaarlig Behandling paa den ene skjulte Maade af mindre samvittighedsfulde Embedsmænd, og at der gives saadanne, vil dog vel Ingen for Alvor benægte. Det er ganske vist, som den ærede Rigsdagsmand for Thisted Afd. Balgfreds (J. Knudsen) bemærkede, dengang her var Spørgsmaal om Forslagets Fremme, at en lignende Sags Skjæbne paa forrige Rigsdag gjorde et høist uheldigt Indtryk paa det store Fleertal af Folket, og jeg vilde meget beklage, om Thinget idag atter skulde fornye dette Indtryk.

Indenrigsministeren: Naar den ærede sidste Taler meente, at min Indvending laa udenfor Spørgsmaalet, om hele Loven skal antages eller forkastes, saa troer jeg, at det hører meget til dette Spørgsmaal, naar det kan bevises, at Loven i enkelte vigtige Forhold vil føre til Resultater, der ere ganske upraktiske